

Ik wil middels drie punten reactie bieden op deze AMvB

1. Evaluaties in 2028/2033/2038 zijn niet onafhankelijk genoeg

In artikel 2.79 staat dat de minister elke 5 jaar een verslag stuurt naar de tweede kamer. Maar er staat niet hoe dit verslag tot stand komt en wie er bij betrokken wordt. Dit is een groot risico want dan kunnen sectoren makkelijk de evaluatie beïnvloeden.

Mijn voorstel: Voeg toe aan artikel 2.79, lid 1:

"Het verslag wordt opgesteld op basis van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door universiteiten, waarbij ten minste één dierenwelzijnsorganisatie en één dierenwelzijnsdeskundige worden betrokken bij de evaluatie."

Dit voorkomt dat alleen de sector de evaluatie kan beïnvloeden. In Duitsland doet het BfR (bundesinstitut für Risikobewertung) dit soort evaluaties heel onafhankelijk, en in Zweden heeft de universiteit van Uppsala een speciale wetenschappelijke raad voor dierenwelzijn. Nederland kan dit ook.

2. Te veel "ontsnappingsclausules" zonder controle

Er staan veel voorwaarden in het besluit die kunnen leiden tot uitstel. Bijvoorbeeld in de toelichting staat dat maatregelen alleen doorgaan als er "verdienmodellen" zijn en als de "randvoorwaarden" kloppen. Maar er staat nergens dat deze argumenten wetenschappelijk getoetst moeten worden.

Mijn voorstel: Voeg een nieuw artikel toe na artikel 2.79:

"Artikel 2.79a. Wetenschappelijke toetsing van uitstelbesluiten

Elk besluit tot uitstel van maatregelen bedoeld in deze AMvB wordt voorafgegaan door onafhankelijk peer review onderzoek door ten minste twee universiteiten.

De argumenten voor uitstel worden binnen 3 maanden na het besluit gepubliceerd in een openbaar register met de onderliggende wetenschappelijke onderbouwing."

Nu kan de minister gewoon zeggen "het is te duur" of "emissies zijn een probleem" zonder dat iemand dit controleert. Andere EU landen zoals Duitsland en Zweden hebben hier veel betere systemen voor.

3. Autoriteit Dierwaardige Veehouderij is te onduidelijk geregeld

Ik ben blij dat er een nieuwe autoriteit komt om de voortgang te bewaken, maar in de teksten staat veel te weinig over hoe deze autoriteit precies gaat werken. Dit is een groot risico want als deze autoriteit vooral uit sectormensen bestaat, of als ze niet transparant werkt, dan heeft ze weinig waarde.

Mijn voorstellen voor de Autoriteit:

Samenstelling: Zorg dat er tenminste evenveel dierenwelzijnsdeskundigen als sectorvertegenwoordigers in zitten. In Denemarken heeft hun Dyreetiske Råd (dierethische raad) ook een evenwichtige samenstelling met onafhankelijke experts.

Transparantie: Alle vergaderingen, besluiten en rapporten moeten openbaar worden gepubliceerd, net zoals in Duitsland bij hun BfR. Nu staat er alleen dat ze "zullen monitoren" maar niet hoe en wat ze daarmee doen.

Bevoegdheden: Geef de autoriteit ook echte bevoegdheden om in te grijpen als er problemen zijn. Nu lijkt het meer een adviesorgaan. In België heeft hun federale voedselagentschap bijvoorbeeld wel echte handhavingsbevoegdheden.

Rapportage: Laat de autoriteit elk jaar een openbaar rapport publiceren over de voortgang, met concrete cijfers en aanbevelingen. Dit rapport zou direct naar de tweede kamer moeten gaan, niet via de minister.

Dit is belangrijk omdat deze autoriteit straks bepaalt of de regels echt worden nageleefd of niet. Als ze niet onafhankelijk en transparant werkt, dan is de hele AMvB voor niks.

Waarom deze voorstellen belangrijk zijn

Ik heb gekeken naar hoe andere EU-landen dit doen en Nederland loopt echt achter op het gebied van onafhankelijke evaluatie. Duitsland, Zweden, Denemarken en België hebben allemaal betere systemen om ervoor te zorgen dat wetenschappelijke argumenten zwaarder wegen dan economische belangen.

Het EFSA heeft ook goede richtlijnen ontwikkeld voor het evalueren van dierenwelzijn (hun "More Welfare" project). Nederland zou hiervan gebruik moeten maken in plaats van zelf het wiel uit te vinden.

Dank! En succes met het doorlezen van al deze reacties :)